

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

עירובין דף לח.

יום טוב הסמוך לשבת לפנייה או לאחריה, האם נחשב קדושה אחת או כשתי קדושות, ומה הדין לגבי עירוב?

האם יכול לערב בבת אחת לב' הימים?	האם יכול לערב היום לכאן ומחר לכאן?	כמה קדושות הן?	
אינו יכול	יכול ²	שני קדושות	לר' אליעזר ¹
אינו יכול	אינו יכול	ספק ³	לחכמים ור' יהודה
יכול	אינו יכול	קדושה אחת	לרשב"ג ור' ישמעאל (בהו"א)

עירובין דף לח:

האם יש איסור הכנה בעירוב, ומה הנפ"מ?

ומה הנפ"מ?	האם יש איסור הכנה בעירוב?	
דלא יכול לערב מיו"ט לשבת ⁴	יש איסור הכנה - דסוף היום קונה עירוב	לר' אליעזר
דיכול לערב ביו"ט לשבת לאותו צד ⁶	אין איסור הכנה - דתחילת היום קונה עירוב ⁵	לחכמים

¹ וכן הביא שיטה זו רבי, אמנם מבואר בגמ' דאף שהביא אותה הוא לא סבר לה. עוד מבואר בגמ' שזו גם שיטת הד' זקנים (לפי המסקנא דעבדינן איפוד), והד' זקנים הם: רבן שמעון בן גמליאל, ר' ישמעאל ברי' יוחנן בן ברוקה, ור' אלעזר ברי' שמעון, ור' יוסי ברי' יהודה סתימתאה. ואיכא דאמרי במקום ר' יוסי ברי' יהודה - ר' אלעזר בן שמוע.

² אכן דוקא באופן זה שעושה שני עירובין בעיו"ט שקודם השבת (דהיינו ביום חמישי), אולם לכתחילה לא יכול לערב ביום ששי על שבת ומשום איסור הכנה. [וכתבו התוס' (בד"ה משום הכנה) דהוא איסור דאורייתא, ועירוב תבשילין גרידא לא מהני להתיר, אלא מכח סברת "הואיל דמקלעי ליה אורחין", דהיינו שמה שמכין לשבת הוא באמת ראוי גם לצורך יו"ט עצמו - מהני להכין מיו"ט לשבת. וריצב"א מפרש, שאין איסור הכנה באפיה ובישול, דהוא רק תיקון המאכל, משא"כ קניית עירוב וביצה שנוולדה שהוא דבר חדש שלא היה קודם בעולם - שבזה שייך הכנה].

³ חכמים מסתפקים האם יש להם דין קדושה אחת או שתי קדושות, ולכך נוקטים בכל אופן לחומרא, כלומר, אם רוצה לערב בראשון למזרח ובשני למערב, אינו יכול לעשות כן, דשמא הוא קדושה אחת וא"כ קנה עירובו כבר לצד אחד, וכמו שאי אפשר באמצע היום לשנות את עירובו כך לא יכול מיו"ט לשבת. ומצד שני, אם הניח עירוב ביום ראשון ונאכל, אינו יכול לסמוך עליו ליום השני, דשמא הם ב' קדושות וצריך שיהיה לו עירוב בשעת ביה"ש שביום השני. ומחמירים עליו ביום השני, שדינו כחומר גמל מחמת הספק הזה, דאי אפשר לקנות לו בודאי שביתה במקום עירובו וגם אי אפשר לומר שהוא כבני עירו, (וכמבואר בתוס' בד"ה אמרו).

⁴ כלומר באופן שלא שם עירוב קודם יו"ט בשביל השבת, ורוצה עתה לעשות עירוב ביו"ט בשביל השבת. והנה במשנה מבואר, שצריך לתת את ב' העירובין מחמת זה ביום חמישי כל אחד במקומו, דהיינו שאם רצה ביו"ט ללכת למזרח ובשבת למערב, צריך לעשות את כל העירובין מעיו"ט. אלא שכיון שיש דין דבעינן סעודה הראויה מבעו"י, צריך שיוכל ביו"ט עצמו להגיע לב' העירובין, ולפי"ז אינו יכול להרחיק כל עירוב מעירו רק אלף אמה, שאז אף שביו"ט קנה שביתה בעירובו במזרח, יכול הוא ללכת למקום העירוב שבמערב, כיון שאינו רחוק אלא אלפים אמה (והעיר עצמה נחשבת רק כד' אמות).

⁵ וא"כ אף שיתן את העירוב ביו"ט, מ"מ אינו קונה את השביתה בשעת הנחתו אלא רק בסוף בין השמשות שהוא תחילת השבת, ונמצא ששבת מכינה לעצמה.

⁶ ר"ל, אם עשה עירוב למזרח ביום חמישי שהוא עיו"ט ורוצה גם בשבת ללכת למזרח, שהדין הוא שצריך לערב שוב - ומשום דמספקא ליה לרבנן האם שבת ויו"ט הם קדושה אחת או שני קדושות, עכ"פ אין זה נקרא הכנה מה שיתן שוב עירוב, ומשום ששבת מכינה לעצמה.